

Brüsszel, 2020. augusztus 17.
REV1 – a 2018. június 28-i
közlemény helyébe lép

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS A KULTURÁLIS JAVAKRA VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország” lett¹. A kilépésről rendelkező megállapodás² 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot ír elő. Eddig az időpontig az uniós jog teljes egészében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban³.

Az EU és az Egyesült Királyság az átmeneti időszak alatt tárgyalásokat fog folytatni egy új partnerségre irányuló, szabadkereskedelmi övezetet létrehozó megállapodásról. Nem biztos azonban, hogy az átmeneti időszak végéig létrejön és hatályba lép egy ilyen megállapodás. Mindenesetre egy ilyen megállapodás a piacra jutás feltételei tekintetében nagyon eltérő viszonyt teremtene, mint amelynek keretében az Egyesült Királyság a belső piacon⁴, az EU vámuniójában, valamint a hea (hozzáadottérték-adó) és a jövedéki adó területén részt vesz.

Ezért valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejártja után irányadó jogi helyzetre (lásd alább az A. részt). Ez a közlemény a kilépésről rendelkező megállapodásnak a kilépéssel kapcsolatos egyes releváns rendelkezéseit (lásd alább a B. részt), valamint az átmeneti időszak lejártja után Észak-Írországban alkalmazandó szabályokat (lásd alább a C. részt) is kifejti.

Tanács az érdekelt felek részére:

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

³ A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikkében meghatározott egyes kivételekkel, amelyek egyike sem releváns e közlemény szempontjából.

⁴ Nevezetesen a szabadkereskedelmi megállapodás nem tartalmaz olyan belső piaci elveket (az áruk és a szolgáltatások területén), mint a kölcsönös elismerés, a származási ország elve és a harmonizáció. A szabadkereskedelmi megállapodás emellett nem szünteti meg – többek között az áruk származására és alapanyagaira vonatkozó – vámalakiságokat és vámmellenőrzéseket, és nem töröl el behozatali és kiviteli tilalmakat és korlátozásokat.

Az e közleményben vázolt következmények kezeléséhez az érdekelt feleknek különösen azt tanácsoljuk, hogy ellenőrizzék, szükség van-e kiviteli engedély beszerzésére az Egyesült Királyságba az átmeneti időszak lejártja után szállított kulturális javakra vonatkozóan.

Emlékeztetjük az érdekelt feleket arra is, hogy az átmeneti időszak lejártja után az Egyesült Királyságból vagy bármely más harmadik országból származó, jogellenesen külföldre vitt kulturális javaknak az EU-ba történő behozatala az uniós jog szerinti általános tilalom hatálya alá fog tartozni.

Felhívjuk a figyelmet a következőkre:

Ez a közlemény nem foglalkozik

- a kulturális javak visszaszolgáltatásával kapcsolatos kérdésekkel;
- a vámeljárással és alakiságokkal.

E kérdésekkel más készülő vagy már közzétett közlemények foglalkoznak⁵.

Emellett felhívjuk a figyelmet a tilalmakkal és a korlátozásokkal foglalkozó általánosabb közleményre, amely a behozatali és a kiviteli engedélyek kérdéskörével is foglalkozik.

A. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁNI JOGI HELYZET

Az átmeneti időszak lejártja után a kulturális javak kiviteléről szóló, 2008. december 18-i 116/2009/EK tanácsi rendelet⁶ és a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ többé nem⁸ alkalmazandó az Egyesült Királyságra⁹. Ez különösen az alábbiakban ismertetett következményekkel jár.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hu

⁶ HL L 39., 2009.2.10., 1. o.

⁷ HL L 151., 2019.6.7., 1. o.

⁸ Emlékeztetjük az érdekelt feleket arra, hogy az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott általános tilalom 2020. december 28-tól alkalmazandó (az (EU) 2019/880 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének a) pontja).

⁹ E szabályok Észak-Írországra való alkalmazhatóságával kapcsolatban lásd e közlemény C. részét.

1. KIVITELI ENGEDÉLYEK

1.1. Az Egyesült Királyságba irányuló kivitelekre vonatkozó engedélyek

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében bizonyos kulturális javak¹⁰ kivitele kiviteli engedélyhez van kötve. Az átmeneti időszak lejárta után, amennyiben az ilyen kulturális javakat kiviszik az EU vámterületéről az Egyesült Királyság, a Csatorna-szigetek vagy a Man-sziget területére, az ilyen kivitel kiviteli engedélyhez van kötve.

1.2. A más harmadik országokba irányuló kivitelekre vonatkozó engedélyek

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében a kiviteli engedély kiállítója:

- annak a tagállamnak az illetékes hatósága, amelynek területén a kulturális tárgy 1993. január 1-jén jogszerűen és ténylegesen megtalálható volt, vagy
- a fenti időpont után, azon tagállam illetékes hatósága, amelynek területén a tárgy megtalálható azt követően, hogy egy másik tagállamból jogszerűen és ténylegesen feladták, vagy az egyik tagállamból történő jogszerű feladás után egy harmadik országból behozták, illetve újrabehozták.

A 116/2009/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében a kiviteli engedélyek az Unió egészében érvényesek.

Az Egyesült Királyság által az uniós jog alapján kiadott kiviteli engedélyek az átmeneti időszak lejárta után többé nem érvényesek a kulturális javak valamely uniós tagállamból harmadik országba történő szállítására. Ha ez ahhoz vezet, hogy az EU valamely tagállamának illetékes hatósága újból kiállítja a korábban az Egyesült Királyság illetékes hatósága által kiállított kiviteli engedélyt, ezen újbóli kiállításához figyelembe lehet venni a korábban kiállított engedélyt.

2. A KULTURÁLIS JAVAK BEJUTTATÁSÁVAL ÉS BEHOZATALÁVAL KAPCSOLATOS KORLÁTOZÁSOK

Az (EU) 2019/880 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése – melynek értelmében tilos a harmadik ország területéről jogellenesen kivitt kulturális javak bejuttatása az Unióba – 2020. december 28-tól alkalmazandó. Következésképpen az átmeneti időszak lejárta után az Egyesült Királyságból vagy bármely más harmadik országból származó, jogellenesen külföldre vitt kulturális javaknak az EU-ba történő behozatala ezen általános tilalom hatálya alá fog tartozni.

A későbbiekben¹¹ az Egyesült Királyságban vagy bármely más harmadik országban létrehozott vagy fellelt kulturális javaknak az EU-ba történő behozatala az említett

¹⁰ Például az 50 000 EUR-t meghaladó értékű, 50 évesnél régebbi bútorok vagy 100 évesnél régebbi könyvek, a 15 000 EUR-t meghaladó értékű, 200 évesnél régebbi nyomtatott térképek; lásd a 116/2009/EK rendelet I. mellékletét.

¹¹ Az (EU) 2019/880 rendelet 8. cikkében említett központi elektronikus rendszer létrehozását követően, de legkésőbb 2025. június 28-ig, az (EU) 2019/880 rendelet 16. cikke (2) bekezdése b) pontjának megfelelően.

rendelet mellékletének B. részében említett kulturális javak tekintetében behozatali engedélyhez (4. cikk), a melléklet C. részében felsorolt kulturális javak tekintetében pedig az uniós vámhatóságoknak benyújtott importőri nyilatkozathoz lesz kötött.

B. A KILÉPÉSRŐL RENDELKEZŐ MEGÁLLAPODÁSNAK A KILÉPÉSEL KAPCSOLATOS RELEVÁNS RENDELKEZÉSEI

A kilépésről rendelkező megállapodás 47. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az abban meghatározott feltételek mellett az átmeneti időszak lejártakor folyamatban lévő áruszállítást Unión belüli szállításnak kell tekinteni az uniós jogban szereplő behozatali és kiviteli engedélyezési követelmények tekintetében.

Például:

Az olyan kulturális javak, amelyek szállítása az átmeneti időszak lejártakor folyamatban van az EU és az Egyesült Királyság között, továbbra is úgy vihetők be az EU-ba vagy az Egyesült Királyságba, mintha két tagállam közötti szállításról lenne szó (azaz nincs szükség engedélyre).

C. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁN ÉSZAK-ÍRORSZÁGBAN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

Az átmeneti időszak lejártá után az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv alkalmazandó¹². Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvhöz az Észak-írországi Nemzetgyűlésnek időről-időre egyetértését kell adnia, az első alkalmazási időszak az átmeneti időszak lejártát követő négy évig tart¹³.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv egyes uniós jogi rendelkezéseket Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban is alkalmazandóvá tesz. Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvben az EU és az Egyesült Királyság arról is megállapodott, hogy azokban az esetekben, amikor Észak-Írország tekintetében uniós szabályok alkalmazandók az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban, az EU úgy kezeli Észak-Írországot, mintha tagállam lenne¹⁴.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv úgy rendelkezik, hogy a 116/2009/EK rendelet Észak-Írország tekintetében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban¹⁵.¹⁶

¹² A kilépésről rendelkező megállapodás 185. cikke.

¹³ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 18. cikke.

¹⁴ A kilépésről rendelkező megállapodás 7. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 13. cikkének (1) bekezdésével.

¹⁵ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (4) bekezdése, valamint 2. mellékletének 47. szakasza.

¹⁶ A Bizottság javasolja az (EU) 2019/880 rendelet felvételét az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 2. mellékletének 47. szakaszába (a kilépésről rendelkező megállapodás 164. cikke (5) bekezdésének d) pontja).

Ez azt jelenti, hogy az e közlemény A. és B. részében az EU-ra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy azok Észak-Írországot is magukban foglalják, míg az Egyesült Királyságra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, mint amelyek csak Nagy-Britanniára vonatkoznak.

Konkrétabban ez többek között a következőket jelenti:

- A kulturális javaknak az EU-ból Észak-Írországra történő szállítása a 116/2009/EK rendelet alkalmazásában nem minősül kivitelnek;
- A kulturális javaknak Észak-Írországból valamely harmadik országba vagy az Egyesült Királyságba történő szállítása a 116/2009/EK rendelet alkalmazásában kivitelnek minősül¹⁷.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv azonban kizárja annak lehetőségét, hogy az Egyesült Királyság Észak-Írország tekintetében

- részt vegyen az Unió döntéshozatalában és döntéshozatali eljárásaiban¹⁸, valamint
- az Egyesült Királyság által Észak-Írország tekintetében kiadott engedélyek kölcsönös elismerésére hivatkozzon¹⁹.

Konkrétabban ez többek között a következőket jelenti:

- Az Egyesült Királyság által Észak-Írország tekintetében kiadott kiviteli engedélyre nem lehet hivatkozni az EU-ból harmadik országba irányuló szállítmányok esetében.

A kulturális javak kivitelére vonatkozó uniós szabályokról szóló bizottsági weboldal (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/cultural-goods_en) általános tájékoztatást nyújt. Ezek az oldalak szükség esetén további információkkal frissülnek.

Európai Bizottság
Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság

¹⁷ A 116/2009/EK rendeletben foglalt exportkötelezettséget az Unió nemzetközi kötelezettségei (a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, 1970. évi UNESCO-egyezmény) írják elő, vö. az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 6. cikkének (1) bekezdésével.

¹⁸ Amennyiben információcserére vagy kölcsönös konzultációra van szükség, arra az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 15. cikkével létrehozott vegyes konzultációs munkacsoport keretében kerül sor.

¹⁹ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 7. cikke (3) bekezdésének első albekezdése.